

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: V. H.
bytem X

proti
žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 11. 2020, č. j. X, ve věci průkazu osoby se zdravotním postižením

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky ve Zlíně (dále jen „úřad práce“) ze dne 14. 5. 2020, č. j. X. Úřad práce tímto rozhodnutím zamítl žádost žalobce o změnu nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením.
2. Žalobce v žalobě namítal nepřezkoumatelnost rozhodnutí a jeho nezákonnost, protože je v rozporu s lékařskými zprávami, které žalobce doložil. Žalobce má těžké funkční postižení podle § 34 odst. 3 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o poskytování dávek“). Žalobce od narození trpí těžkou hluchotou, je neslyšící a navštěvoval mateřskou a základní školu pro neslyšící. Žalobce ke komunikaci používá znakovou řeč. Se sluchadlem slyší jen některé zvuky. Telefonování je pro něj nemožné. Lékařské zprávy, které žalobce předložil Posudkové komisi Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě (dále jen „posudková komise“),

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

dokládají oboustrannou úplnou hluchotu a ztrátu sluchu dle Fowlera na pravém uchu 99,9 % a na levém uchu 97,9 %.

3. Žalobce nesouhlasil s posudkovou komisí, že jeho postižení je podřaditelné pod ustanovení přílohy č. 4 odst. 1 písm. j) vyhlášky č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „vyhláška“), a proto žalobci podle § 34 odst. 2 zákona o poskytování dávek náleží průkaz TP. Podle žalobce jeho postižení je těžké a odpovídá § 4 odst. 2 písm. j) vyhlášky a § 34 odst. 3 zákona o poskytování dávek s nárokem na průkaz ZTP, protože žalobce má při orientaci značné potíže v exteriéru a byl držitelem průkazu ZTP/P do svých 18 let. Posudková komise zlepšení zdravotního stavu žalobce neprokázala.
4. **Žalovaný v napadeném rozhodnutí** odkázal na posudek posudkové komise, která jako příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce stanovila oboustrannou těžkou vrozenou sluchovou poruchu částečně kompenzovanou sluchadly. Nešlo o zdravotní stav, který u žalobce podstatně omezuje jeho schopnosti pohyblivosti a orientace a tento stav není srovnatelný se zdravotními stavy podle odst. 1, 2 a 3 přílohy č. 4 vyhlášky. Posudková komise žalobce hodnotila odlišně od posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Vsetín (dále jen „OSSZ“), která postižení žalobce podřadila pod přílohy č. 4 odst. 1 písm. j) vyhlášky, protože žalobce netrpí psychickým postižením s opakujícími se poruchami komunikace a orientace v exteriéru včetně vysoce funkčního typu autismu. OSSZ přijala nesprávný posudkový závěr, neboť chybně použila posudková kritéria. Stav žalobce neodpovídá stavům, které jsou vyjmenovány v příloze č. 4 vyhlášky, ani není svými funkčními důsledky s těmito stavy srovnatelný. Podle objektivního vyšetření praktické lékařky žalobce má komunikaci a řeč přiměřenou a je správně orientován všemi směry. Žalobce po seznámení s podklady rozhodnutí včetně posudku posudkové komise doložil nález foniatričky ze dne 7. 9. 2020. Žalovaný vyžádal doplňující posudek posudkové komise, v němž se uvádí, že není pravdou, že podle nálezu jde u žalobce o oboustrannou úplnou hluchotu, jelikož podle nálezu foniatričky ze dne 9. 7. 2019 byl u žalobce audio stav nezměněn a šlo o praktickou hluchotu částečně kompenzovanou sluchadly. Nový nález nepřinesl nové posudkově významné skutečnosti. Posudková komise si vyžádala úplnou zdravotnickou dokumentaci ORL ambulance a setrvala na svém předchozím posouzení.
5. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** nad rámec napadeného rozhodnutí vysvětlil, že posudek posudkové komise ve znění jeho doplnění shledal jako úplný, přesvědčivý a náležitě odůvodněný a byl jím vázán. Posudek se vyjádřil ke všem námitkám žalobce. Žalobce byl držitelem průkazu ZTP/P do dosažení 18 let věku, tj. do 24. 4. 2017. Poté úřad práce v souladu se zákonem jeho stav opět posoudil a přiznal mu průkaz TP od 1. 11. 2017 trvale. Posudková komise posoudila v odvolacím řízení stav žalobce dvakrát se shodným výsledkem. Podle lékařských nálezů se u žalobce jedná o sluchovou vadu částečně kompenzovanou sluchadly, žalobce má komunikaci a řeč přiměřenou a je správně orientován všemi kvalitami. Posudková komise nedošla k závěru, že by žalobce nebyl schopen slyšet zvuky a rozumět řeči i přes nejlepší korekci, jak se uvádí v příloze č. 4 odst. 1 písm. j) vyhlášky. Protože u žalobce nebylo prokázáno postižení podle § 34 odst. 3 zákona o poskytování dávek, nelze mu průkaz ZTP přiznat. Správní orgány nerozhodovaly o přiznání nároku na průkaz TP, ale o žádosti o změnu nároku, kterou žalobce podal dne 24. 2. 2020. Vzhledem k nově zjištěným skutečnostem žalovaný v napadeném rozhodnutí zavázal úřad práce, aby z úřední moci zahájil řízení o změně

nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením. Následně bude úřad práce ve věci průkazu znovu rozhodovat, a to na základě nového posudku OSSZ, který je povinen si vyžádat.

6. Krajský soud **přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 23. 11. 2020.
7. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
8. K tomu, aby žalobci byl přiznán požadovaný průkaz ZTP, by musel mít těžké funkční postižení pohyblivosti nebo orientace. Žalobce namítal, že tuto podmínku splňuje a jde u něj o postižení podle přílohy č. 4 odst. 2 písm. j) vyhlášky, tj. celkovou ztrátu sluchu podle Fowlera 85 % a více s neschopností slyšet zvuky a rozumět řeči i přes nejlepší korekci (oboustranná praktická nebo úplná hluchota) u osoby starší 18 let věku.
9. Podle § 34 odst. 2 zákona o poskytování dávek „nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem "TP" (průkaz TP) má osoba se **středně těžkým funkčním postižením** pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí, v exteriéru je schopna chůze se sníženým dosahem a má problémy při chůzi okolo překážek a na nerovném terénu. Středně těžkým funkčním postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna spolehlivé orientace v domácím prostředí a zhoršenou schopnost orientace má jen v exteriéru.“
10. Podle § 34 odst. 3 zákona o poskytování dávek „nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem "ZTP" (průkaz ZTP) má osoba s **těžkým funkčním postižením** pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Těžkým funkčním postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí a v exteriéru je schopna chůze se značnými obtížemi a jen na krátké vzdálenosti. Těžkým funkčním postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna spolehlivé orientace v domácím prostředí a v exteriéru má značné obtíže.“
11. Podle § 2b zákona č. 388/2011 Sb. „zdravotní stavy, které lze považovat za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace pro účely přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením, jsou uvedeny v příloze č. 4 k této vyhlášce.“
12. Žalobce tvrdil, že má těžké funkční postižení, které odpovídá postižení podle přílohy č. 4 odst. 2 vyhlášky, konkrétně podle písm. j) a že to prokazuje zpráva foniatričky ze dne 7. 9. 2020. Tato zpráva je přílohou e-mailu žalobce žalovanému ze dne 7. 9. 2020 a soud z ní zjistil, že je v ní uvedeno pouze toto: „Dg. oboustranná úplná hluchota. Pac. má sluchadlo, i přes vysokou výkonnost sluchadla a kvalitu sluchadla slyší pouze zvuky, které pomáhají orientaci, nestačí ke srozumitelnému mluvenému slovu“. Zpráva neobsahuje žádné výsledky měření či vyšetření ani žádný další obsah.
13. Žalovaný tuto zprávu obdržel jako přílohu vyjádření k podkladům rozhodnutí a zaslal ji posudkové komisi a požádal ji o doplnění posudku ze dne 27. 8. 2020. Posudková komise si podle protokolu o jednání vyžádala pro vypracování doplňujícího posudku

zdravotnickou dokumentaci foniatričky a odkázala na předchozí lékařskou dokumentaci, konkrétně zprávu ze dne 9. 7. 2019, která obsahovala i údaje o vyšetření. Tyto výsledky posudková komise v posudku citovala a uzavřela s ohledem na citovanou zprávu a zprávu praktické lékařky, že žalobce má sluchovou vadu částečně kompenzovanou (korigovanou) sluchadly. Podle zprávy praktické lékařky ze dne 5. 3. 2020 žalobce má komunikaci a řeč přiměřenou a je správně orientován všemi kvalitami.

14. Při rozhodování nároku na průkaz TP nebo ZTP či ZTP/P je zásadním a rozhodujícím důkazem posudek, který prokazuje funkční postižení pohyblivosti nebo orientace. Na tento posudek je podle konstantní judikatury třeba nahlížet jako na kterýkoliv jiný důkazní prostředek, neboť se sice jedná o tzv. „povinný důkaz“, nikoliv však o závazné stanovisko či závazný podklad rozhodnutí. Z toho důvodu není správnost posudku presumována, posudek proto podléhá hodnocení správního orgánu a nemůže být bez dalšího převzat jako pravdivý. Při rozhodování ve věci nároku na průkaz však správní orgán neposuzuje věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti (srov. obdobně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 2. 2010, č. j. 3 Ads 77/2009-59; či ze dne 22. 10. 2009, č. j. 3 Ads 48/2009-104). Při hodnocení posudku je stěžejní, že posudková komise při posuzování nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením vychází ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezy ošetřujících lékařů, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popř. z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Na takový posudek jako svou podstatou rozhodující důkaz je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti. To v posuzované věci platí především pro řízení před žalovaným správním orgánem, jako orgánem odvolacím, pro jehož řízení a rozhodnutí byl posudek vyžádán. Nenaplnění těchto požadavků je vadou řízení před správním orgánem ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Posudková komise se nadto musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, zejména těmi, které posuzovaný namítá, a své posudkové závěry náležitě odůvodnit (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2014, č. j. 3 Ads 77/2013-22).
15. Ve správním řízení byl skutkový a právní stav zjištěn a prokázán posudkem posudkové komise ze dne 27. 8. 2020 ve znění jeho doplnění ze dne 22. 10. 2020. Žalobce nenamítal neúplnost posudku, rozpory v něm ani nesprávné složení posudkové komise (členkou komise byla lékařka se specializací na interní lékařství). Žalobce pouze nesouhlasil s posudkovým hodnocením a neshledal ho jako přesvědčivé s poukazem na lékařskou zprávu foniatričky ze dne 7. 9. 2020.
16. Soud námitce žalobce nepřisvědčil na základě odůvodnění posudku posudkovou komisí a následně napadeného rozhodnutí. Posudková komise vysvětlila, že zpráva foniatričky je v rozporu s její předchozí dokumentací, kterou si vyžádala a ze zprávy foniatričky ze dne 9. 7. 2019 citovala konkrétní hodnoty měření a závěr, že žalobce má praktickou hluchotu částečně kompenzovanou sluchadly. Zpráva foniatričky ze dne 7. 9. 2020 byla dále podle posudku posudkové komise v rozporu s nálezem praktické lékařky ze dne 5. 3. 2020, podle kterého žalobce má komunikaci, řeč a psaní přiměřené a je orientován místem, časem i osobou. Podle protokolu si posudková komise vyžádala pro vypracování posudku ze dne 27. 8. 2020 úplnou dokumentaci praktické lékařky. Soud dále zjistil ze správního spisu z posudku OSSZ ze dne 21. 4. 2020, že posudkový lékař dospěl k závěru o vrozené oboustranné těžké hluchotě, částečně kompenzované sluchadly a citoval z lékařských zpráv se závěrem, že žalobce ovládá znakovou řeč, má kvalitní odezírání, řeč je srozumitelná a pro běžnou komunikaci dostačující. Žalobce má mj. řidičský průkaz

skupiny B (pozn. soudu: v posudku OSSZ ze dne 21. 4. 2020 je skutečně chybně citován odkaz na přílohu č. 4 odst. 1 (namísto 2) písm. j) vyhlášky, zjevně se jedná o zřejmou chybu v psaní, která nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, protože posudková komise v posudku chybu vysvětlila).

17. Soud shledal posudek posudkové komise shodně se žalovaným jako úplný, bezrozporný a přesvědčivý. Zpráva foniatričky ze dne 7. 9. 2020, kterou žalobce chtěl vyvrátit závěry posudkových lékařů, neobsahuje konkrétní údaje o měření či vyšetření ani žádné přesvědčivé odborné stanovisko, které by mohlo vnést pochybnosti do stavu zjištěného v souladu s § 3 a § 50 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád). Žalobce nepředložil žádnou lékařskou zprávu, posudek, odborné stanovisko, objektivní výsledky vyšetření, měření, podklad rozhodnutí nebo důkaz, které by aktivovaly povinnost správních orgánů nebo soudu v dokazování pokračovat nebo které by prokázaly žalobcovo tvrzení.
18. V posuzovaném případě předmětem přezkoumávaného správního řízení byla žádost žalobce ze dne 24. 2. 2020 o změnu nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením, nikoli o odebrání již přiznaného statusu, kde jsou nároky na odůvodnění vyšší. Soud ze správního spisu zjistil, že úřad práce přiznal žalobci průkaz TP na základě jeho žádosti ze dne 20. 11. 2017; proti rozhodnutí o odvolání žalobce žalobu nepodal.
19. Soud podotýká, že nemá k dispozici posudkové spisy, které obsahují lékařské zprávy. Soud má k dispozici pouze správní spisy a jen ty lékařské zprávy, které jsou v nich obsaženy (zde pouze zpráva foniatričky ze dne 7. 9. 2020, kterou žalobce přiložil k e-mailu z téhož dne a zprávu foniatričky ze dne 9. 7. 2019, kterou žalobce přiložil k odvolání). Žalobce v soudním řízení správním soudem žádnou lékařskou zprávu nedoložil.
20. Pokud nejde o nedostatečné vyšetření žalobce a jeho popis v lékařských zprávách, pak žalobce brojí proti znění zákona a vyhlášky tak, jak je přijal zákonodárce. Správní orgány a soudy jsou zněním zákona a vyhlášky vázány a nemají zákonodárcem umožněnou volnou úvahu pro přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením, nemohou ani užít rozšiřujícího výkladu práva anebo analogie, jak se vyslovil v obdobné věci týkající se příspěvku na motorové vozidlo Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 55/2013-29, a ze dne 16. 6. 2016, č. j. 4 Ads 51/2016-29.
21. Žalobce netvrdil ani nedoložil, jestli má přiznaný příspěvek na péči a které základní životní potřeby se u něj považují za nezvládané bez pomoci jiné fyzické osoby. Žalobce rovněž nepředložil rozhodnutí správního orgánu či soudu ve věci osoby se shodným postižením, které by byl průkaz osoby ZTP přiznán. Žalobce především nepředložil žádný důkaz o tom, že jeho sluchová vada není korigovaná i při nejlepší korekci, jak stanoví přílohy č. 4 odst. 2 písm. j) vyhlášky.
22. Žalobní námitky, že nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav a žalobce má těžké postižení vyjmenované v příloze č. 4 odst. 2 písm. j) vyhlášky, soud neshledal důvodné, a to na základě dokazování provedeného správními orgány podle doložených lékařských zpráv. Žalobce do zjištěného skutkového stavu nevnesl důvodné pochybnosti a jiný skutkový stav neprokázal; nepředložil lékařské zprávy, které by jiný skutkový a právní stav osvědčily. Žalobce ani netvrdil a neprokázal jiné postižení, které by odůvodňovalo přiznání průkazu ZTP.
23. Závěrem soud shrnuje, že správní orgány zjistily správně skutkový stav, vybraly správně právní předpisy, pod které ho podřadily a z toho vyvodily v souladu se zákonem správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil, a proto žalobu zamítl.

24. Soud v souladu s § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v něm neměl úspěch a správnímu orgánu takové právo ve věcech sociální péče nepřísluší.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské nám. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaje o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Olomouc 30. června 2022

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně